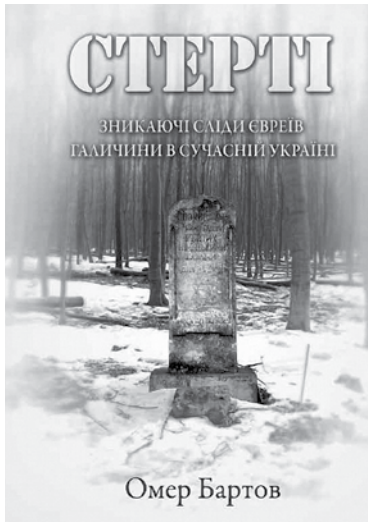

ОГЛЯД НОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Бартов О. Стерті. Зникаючі сліди євреїв Галичини в сучасній Україні / Пер. з англ. С. Коломійця. – К.: Український центр вивчення історії Голокосту; Зовнішторгвидав України, 2010. – 300 с. ISBN 978-966-8274-23-7

Книга «Стерті» відомого американського історика Омера Бартова (*Bartov O. Erased. Vanishing Traces of Jewish Galicia in Present-day Ukraine*) була вперше надрукована видавництвом Princeton University Press у 2007 р. Вона присвячена певним аспектам формування історичної пам'яті про Голокост у сучасній Україні. Основним її акцентом є стирання матеріальної спадщини та пам'яті єврейського життя на теренах Західної України (Східної Галичини). Для того, щоб підкреслити значущість такого стирання, а також вказати на деякі його причини, книга спершу подає коротку історію життя євреїв у багатьох містах та селах Галичини до початку Другої світової війни, а потім оповідає про те, яким чином їх було знищено під час німецької окупації регіону. Автор під час подорожі Східною Галичиною пережив свій власний шок: його вразила майже повна відсутність згадок про вбивство галицьких євреїв. Кардинальним питанням праці О. Бартова є готовність чи неготовність сьогоденної української держави та суспільства бачити історію

Голокосту, загалом історію та культуру євреїв України частиною власної історії, національної спадщини, з усіма позитивними та негативними сюжетами в історії українсько-єврейських взаємин.

Український переклад книжки «Стерті» стане у пригоді історикам, які досліджують єврейські студії, історію Голокосту в Україні, проблематику історії Другої світової війни, та сприятиме розвитку відкритої дискусії щодо формування правдивої пам'яті про минуле, відповідальності за цю пам'ять в українському суспільстві. Це видання книги О. Бартова «Стерті» публікується видавництвом «Зовнішторгвидав України» та Українським центром вивчення історії Голокосту за підтримки Програми «МАТРА» Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів, Будинку Анни Франк та Фонду проектів центрально- та східноєвропейського книговидавництва (Амстердам).

Лауер В. Творення нацистської імперії та Голокост в Україні / Пер. з англ. С. Коломійця, Є. Ровного, – К.: Український центр вивчення історії Голокосту; Зовнішторгвидав України; 2010. – 368 с. ISBN 978-966-8274-24-4

У монографії «Творення нацистської імперії та Голокост в Україні» (вперше видано: *Lower, Wendy. Nazi Empire-Building and Holocaust in Ukraine.* – Chapel Hill: University of North Carolina Press, 2005. – 308 p.) дослідниця Венді Лауер, зосереджуючи свою увагу на житомирському регіоні і поєднуючи в одне ціле німецькі та радянські архівні документи, щоденники, мемуари та особисті свідчення, дає найповнішу з наявних на цей час оцінку нацистської колонізації, окупаційної політики та Голокосту в Україні.

Хоча нацистська верхівка черпала колоніальні амбіції з європейських моделей, загарбання України нацистами, як демонструє В. Лауер, було безпрецедентною спробою побудови імперії, в якій насилля, расизм, антисемітизм та мілітаризм проникли в усі аспекти щоденного життя. Житомирщина, важлива платформа для нацистської верхівки, слугувала також місцем для створення Гімлером експериментальної колонії етнічних німців у Гегевальді, де кампанії знищення та геноциду проводились «в ім'я прогресу».

«Управлінці» середнього рівня, як показує В. Лауер, відігравали основну роль у здійсненні масових убивств. Авторка персоналізує місцевих жителів, що брали участь у злочинах, спостерігали за ними, отримували від них зиск, а також борців спротиву. Вона показує, що дії нацистів у регіоні еволюціонували на основі імперської зверхності та амбіційності, ненависті до євреїв, слов'ян та комуністів, кар'єризму та прагматизму, жадібності та страху. У своєму аналізі В. Лауер переносить увагу із самої Німеччини на східні аванпости Райху, де режим відверто виявив свої головні погляди та цілі.

Публікацію книги здійснено видавництвом «Зовнішторгвидав України» та Українським центром вивчення історії Голокосту за підтримки Програми «МАТРА» Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів, Будинку Анни Франк та Фонду проектів центрально- та східноєвропейського видавництва (Амстердам).

Історія і уроки Голокосту: Збірник науково-дослідних учнівських робіт, 2006–2009 рр. – К.: Український центр вивчення історії Голокосту; Зовнішторгвидав України, 2010. – 400 с. ISBN 978-966-8274-22-0

Пропоноване видання є спеціальним випуском наукового часопису «Голокост і сучасність. Студії в Україні і світі». Цей випуск присвячено 10-му Всеукраїнському конкурсу учнівських робіт «Історія та уроки Голокосту» (2009–2010 рр.), що є одним з найважливіших освітянських щорічних

заходів Українського центру вивчення історії Голокосту. Видання являє собою збірник конкурсних науково-дослідних учнівських робіт за останні три роки (2006–2009 рр.). Це шкільні роботи, які були відзначені призовими місцями на конкурсах. До випуску увійшли повні тексти 16 кращих учнівських робіт, що були захищені на трьох останніх конкурсах та отримали найвищу оцінку журі (1–3 місце). Роботи молодих дослідників присвячені різноманітним аспектам історичної долі українського єврейства в роки Другої світової війни, історії Голокосту на територіях України. Пропоноване видання буде важливим та корисним передовсім для учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів України, які цікавляться історією XX століття та планують брати участь в учнівських конкурсах, присвячених історії Голокосту, а також усім небайдужим до цієї теми.